

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 7Co/34/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8814204657
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Branislav Breza
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8814204657.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Branislava Brezu a sudcov JUDr. Martina Fiľakovského a JUDr. Michala Boroňa, v právnej veci žalobcu: Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s., so sídlom v Bratislave, na Dostojevského rade č. 4, proti žalovanej: D. N., nar. XX. XX. XXXX, bývajúcej v E. na ul. Q. č. XX, o zaplatenie sumy 1.283,15 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou zo dňa 10.12.2015 č.k. 8C/145/2014-65 takto jednohlasne

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Žalobca n e m á p r á v o na náhradu trov odvolacieho konania a žalovanej sa ich náhrada n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

Prvostupňový súd napadnutým rozsudkom žalobu zamietol a žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanej trovy konania vo výške 76,50 Eur.

Vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že dňa 16.09.1996 uzatvoril žalobca so žalovanou a jej manželom H. N. poistnú zmluvu o združenom poistení mládeže s poistením obidvoch rodičov, ktorou bol poistený aj maloletý Z. N.. Poistná doba bola stanovená na 19 rokov. Poistné mesačne predstavovalo 320 Sk. Dňa 06.05.2013 žalovaná požiadala žalobcu o ukončenie poistnej zmluvy a o vyplatenie odkupnej hodnoty. Odkupná hodnota vo výške 1.283,15 eur bola žalovanej poukázaná dňa 20.05.2013 na jej účet. Žiadosť o zrušenie poistnej zmluvy nepodpísal manžel žalovanej, a preto žalobca požiadaval žalovanú o vrátenie neoprávneného majetkového prospechu v zmysle ust. § 451 Občianskeho zákonníka.

Podľa ust. § 13 ods. 1 Vyhlášky Ministerstva financií č. 49/1964 Zb. o poistných podmienkach pre poistenie osôb, ak bolo v poistení s bežným poistným zaplatené poistné aspoň za prvý rok poistenia, alebo ak ide o poistenie za jednorazové poistné dojednané na dobu dlhšiu ako jeden rok, alebo ak ide o poistenie už premenené podľa § 12, má ten, kto poistnú zmluvu s poisťovňou uzavrel, právo, aby sa na jeho požiadanie poistenie zrušilo s výplatou odbavného. Toto právo sa nevzťahuje na poistenie pre prípad smrti, ktoré bolo dojednané na presne určený počet rokov, na úrazové poistenie s bežným poistným, na poistenie pohrebu a na poistenie s výplatou dôchodku, z ktorého sa dôchodok vypláca.

V čase vypísania žiadanky o ukončenie poistnej zmluvy žalovaná a H. N. boli manželmi a z právnych úkonov týkajúcich sa spoločných vecí boli v zmysle ust. § 145 ods. 2 Občianskeho zákonníka oprávnený a povinný spoločne a nerozdielne. Žalovaná teda ako osoba, ktorá so žalobcom uzatvorila poistnú zmluvu, mala oprávnenie požiadať aj o zrušenie poistenia a suma 1.283,15 eur z titulu odbavného jej bola vyplatená oprávnene.

Za predpokladu, ak by nešlo o bežnú vec týkajúcu sa spoločných vecí, Občiansky zákonník v ust. § 145 ods. 1 v ostatných veciach vyžadoval pod sankciou neplatnosti súhlas oboch manželov. V takomto prípade však išlo iba o relatívnu neplatnosť v zmysle ust. § 40a Občianskeho zákonníka. Pri relatívnej neplatnosti sa právny úkon považuje za platný, pokiaľ sa ten, komu je takýto úkon určený neplatnosti právneho úkonu nedovoľá. H. N. a ani žalobca sa neplatnosti právneho úkonu nedovoľali.

Keďže na strane žalovanej nedošlo k bezdôvodnému obohateniu, nakoľko táto nezískala majetkový prospech na úkor žalobcu plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol a tiež nejde o majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov, súd prvého stupňa žalobu žalobcu ako nedôvodnú zamietol.

Výrok o trovách odôvodnil ust. § 142 ods. 1 O.s.p..

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Navrhol rozsudok zmeniť tak, aby žalovaná bola zaviazaná zaplatiť žalobcovi sumu 1.283,15 eur s príslušenstvom. Alternatívne požadoval rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie. Ako dôvod uviedol, že ukončenie poistného vzťahu sa bez ďalšieho dokazovania považovalo za bežnú vec, ktorú každý z manželov môže vybavovať samostatne. Pri posudzovaní poistnej zmluvy je zrejmé, že ju podpísali obidvaja manželia s tým, že poistné sa bude zrážať zrážkou z príjmov H. N., čo sa dialo od uzatvorenia poistnej zmluvy až do jej ukončenia. V prípade, ak by išlo o poistenie, kde by stačilo uzatvorenie zmluvy len jedným z manželov, nemohli by uzatvoriť tento druh poistenia. Už zo samotného názvu poistenia - združené poistenie mládeže s poistením obidvoch rodičov je zrejmé, že ide o druh poistenia, ktoré uzatvárajú obidvaja rodičia a títo musia byť na zmluve aj podpísaní. V prípade, že by návrh podpísal len jeden z manželov a druhý by sa nedovoľoval neplatnosti, má sa za to, že zmluvu uzatvorili obidvaja. Samotný charakter poistenia a výplatu plnenia špecifikuje aj vyhláška č. 49/1964 Zb. o poistných podmienkach pre poistenie osôb v ustanovení § 13, kde je výslovne uvedené, že ten, kto poistnú zmluvu s poisťovňou uzavrel má právo, aby sa na jeho požiadanie poistenie zrušilo s výplatom odbavného. Ak na uzatvorenie poistnej zmluvy je potrebný súhlas, resp. podpis obidvoch manželov, potom aj na ukončenie poistného vzťahu je potrebný súhlas, resp. podpis obidvoch manželov. V prípade, že by tomu tak nebolo potom by sa na žiadanke o ukončenie poistného vzťahu nevyžadoval súhlas obidvoch manželov a žalovaná by mohla ukončiť poistenie bez súhlasu manžela, čo nie je tento prípad, pretože na žiadanke sa vyžaduje aj podpis druhého z manželov a tento podpis je tam uvedený. Žalovaná sa na žiadanku o ukončení poistného vzťahu podpísala aj za poisteného H. N., čo v priebehu konania nepopierala a o čom svedčí aj vizuálne rozdielny podpis na tomto dokumente v porovnaní so žiadankou o reaktiváciu poistnej zmluvy podpísanou H. N.. Samotné sfaľovanie podpisu, čo nenamietala žalovaná, je deliktom, ktorý je v rozpore s platným právnym poriadkom. Z priebehu pojednávania zo dňa 15.10.2015 a zo dňa 19.11.2015 nie je zrejmé, aby sa vec riešila s použitím ustanovenia § 145 ods. 1 a ods. 2 Občianskeho zákonníka. Žalobca mal za to, že ide o druh poistenia, kde je zrejmé, že s jeho ukončením musia súhlasiť obidvaja rodičia a v zmysle uvedeného bola aj spracovaná žaloba. Súd v priebehu celého konania a ani pri vypočutí účastníkov predbežne nenaznačil, akým smerom sa bude uberať jeho rozhodnutie, resp. čo je podstatné pre jeho konečný výrok. Žalobca ani v najmenšom nemohol predvídať, že súd žalobu zamietne s poukazom na hmotnoprávne ustanovenie, ktoré v priebehu celého konania neriešil a nezaoberal sa ním.

Odvolací súd v zmysle zásad ust. § 212 O. s. p. preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s ust. § 214 ods. 2 O. s. p. a zistil, že odvolanie žalobcu nie je opodstatnené.

Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvostupňovým súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

Vo veci nie je možné stotožniť sa s tvrdením o nepredvídateľnosť rozhodnutia, ak žaloba bola zamietnutá s poukazom na ustanovenie § 145 ods. 1 a ods. 2 Občianskeho zákonníka, ktoré súd v priebehu konania neriešil a nezaoberal sa ním. Potrebu zaoberať sa týmto ustanovením nastolil samotný žalobca v podanej žalobe, ak konštatoval, že k zániku poistenia nedošlo zo súhlasom žalovanej a jej manžela

H. N.. Na posúdenie uplatneného nároku i z hľadiska ustanovenia § 145 ods. 1 a ods.2 Občianskeho zákonníka upozornila tiež žalovaná v podanom odpore proti platobnému rozkazu zo dňa 23.10.2014. Tento odpor bol zaslaný na vyjadrenie žalobcovi, pričom žalobca sa k nemu vyjadril podaním zo dňa 26.1.2015. Rovnako na pojednávaniach konaných v dňoch 15.10.2015 a 19.11.2015 zotrval na svojom stanovisku, podľa ktorého požiadať o ukončenie poistenia mali žalovaná a jej manžel H. N..

Žiadosť o zrušenie poistenia s výplatou odbavného predstavuje bez akýchkoľvek pochybností právny úkon. K tomuto úkonu došlo za trvania manželstva žalovanej zo H. N. a preto jeho platnosť musela byť podrobená skúmaniu z hľadiska ustanovenia § 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého bežné veci týkajúce sa spoločných vecí môže vybavovať každý z manželov. V ostatných veciach je potrebný súhlas oboch manželov; inak je právny úkon neplatný.

Bez ohľadu na to, či zrušenie poistenia s výplatou odbavného predstavuje vec bežnú alebo ostatnú, nárok uplatnený žalobou nemôže byť pôvodný. Pri posúdení tohto úkonu ako bežnej veci žalovaná mala v súlade s ustanovením § 145 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka možnosť vybaviť ju samostatne. Ak tento úkon charakter bežnej veci nemal Občiansky zákonník v ustanovení § 145 ods. 1 veta druhá na jeho platnosť vyžadoval súhlas oboch manželov. Táto neplatnosť však nebola absolútna, ale iba relatívna, čo nepochybne vyplýva z ustanovenia § 40a Občianskeho zákonníka. Vychádzajúc z tohto ustanovenia, ak ide o dôvod neplatnosti právneho úkonu podľa ustanovenia § 145 ods. 1, považuje sa právny úkon za platný, pokiaľ sa ten, kto je takým úkonom dotknutý, neplatnosti právneho úkonu nedovolá. V priebehu konania žalobca ani netvrdil, aby k takémuto dovolaniu sa relatívnej neplatnosti došlo. Bez dovolania sa relatívnej neplatnosti je právny úkon platný a súd či iný orgán právnej ochrany bez tohto jednostranného právneho úkonu nemôže z úradnej povinnosti prihliadať na relatívnu neplatnosť.

Právne bezvýznamné je i tvrdenie o sfaľovaní podpisu H. N. o ukončení poistného vzťahu. K tejto okolnosti sa na pojednávaní konanom dňa 19.11.2015 vyjadrovala žalovaná, ktorá uviedla, že na žiadanke o ukončenie poistnej zmluvy je podpísaná iba ona ako poistník a jej syn ako poistený. Žalobca prítomný na tomto pojednávaní uvedené tvrdenie žalovanej ničím nespochybnil a po poučení podľa § 120 ods. 4 O.s.p. ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania nemal.

S prihliadnutím na vyššie uvedené odvolací súd postupom vyplývajúcim z ust. § 219 ods. 1 a ods. 2 O.s.p. rozsudok ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa ustanovenia § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ustanovením § 142 ods. 1 O.s.p.. Dôvodom takéhoto rozhodnutia o trovách bola skutočnosť, že žalobca v odvolacom konaní úspech nemal a žalovanej v jeho priebehu žiadne trovy nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.